

HIERARCHIE VAN DE VOORWAARDEN VAN WAARBORG

De speciale voorwaarden vervullen deze algemene en administratieve bepalingen en herroepen ze voor zover ze ermee strijdig zouden zijn.

De bijzondere voorwaarden vervullen de speciale voorwaarden en deze algemene en administratieve bepalingen en herroepen ze voor zover ze ermee strijdig zouden zijn.

DEFINITIES

Dit artikel omschrijft de draagwijdte van de cursieve termen voorkomend in de tekst van de huidige administratieve en algemene bepalingen of van de speciale voorwaarden.

A.1. De Verzekerden

De personen vermeld in hoedanigheid van *verzekerde* in de speciale voorwaarden.

A.2. Verzekerd goed

Het (de) voertuig(en) of gebouw(en) vermeld in de bijzondere voorwaarden.

A.3. De Maatschappij

De Verenigde Verzekerden n.v., in het kort LAR Rechtsbijstand

A.4. Wachtijd

Periode die aanvang neemt op de aanvangsdatum van het contract en gedurende dewelke geen enkele tussenkomst van *de Maatschappij* verworven is.

A.5. De verzekeringnemer

De natuurlijke of rechtspersoon die de overeenkomst met *de Maatschappij* sluit.

A.6. Drempel van tussenkomst

Minimum bedrag - in hoofdsom - onder hetwelk *de Maatschappij* geen enkele tussenkomst moet verlenen.

A.7. Schadegeval

A.7.1. Realisatie van de gebeurtenis die de waarborg van *de Maatschappij* in het geding zou kunnen brengen en die de *verzekerde* ertoe aanzet zijn rechten te laten gelden als eiser of verweerder, hetzij in een gerechtelijke, administratieve of andere procedure, hetzij buiten elke procedure, behoudens wanneer de *verzekerde* doelbewust de omstandigheden heeft laten ontstaan die tot de realisatie van deze gebeurtenis aanleiding gegeven hebben.

A.7.2. In geval van extracontractueel burgerrechtelijk verhaal, wordt het zich voordoen van een *schadegeval* bepaald op het ogenblik dat er zich een schadeverwekkend feit voordoet.
In elk ander geval, wordt het zich voordoen van een *schadegeval* bepaald op het ogenblik dat de *verzekerde*, de tegenpartij of een *derde* begint of wordt verondersteld begonnen te zijn met het overtreden van een wettelijke of contractuele verplichting of voorschrift.

A.7.3. Wordt beschouwd als één en hetzelfde *schadegeval*, het geheel van alle geschillen en betwistingen die voortvloeien uit hetzelfde feit, ongeacht het aantal *verzekerden* of *derden*.
Wordt beschouwd als één en hetzelfde *schadegeval*, het geschil of de betwisting of het geheel van geschillen en betwistingen die voortvloeien uit meerdere feiten maar waartussen enig verband bestaat.

A.8. Derde

Alle andere personen dan de *verzekerden*.

VOORWERP VAN HET CONTRACT

B.1. Preventie en juridische informatie

Ter voorkoming van elk *schadegeval*, informeert *de Maatschappij de verzekerde* over zijn rechten en over de maatregelen die nodig zijn om zijn belangen te beschermen.

B.2. Minnelijke en/of juridische verdediging van de juridische belangen

In het kader van de door *de verzekeringnemer* gekozen dekking, verbindt *de Maatschappij* er zich toe om, aan de voorwaarden van het huidige contract, *de verzekerde* bij te staan in geval van *schadegeval* ontstaan in de loop van het contract om zijn rechten te doen gelden in der minne of, indien nodig, door een geëigende procedure, door hem haar diensten te verlenen en de kosten ten laste te nemen die eruit voortvloeien.

VORMING EN DUUR VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 1 - Vorming en uitwerking

Deze overeenkomst is opgesteld op basis van de verklaringen van *de verzekeringnemer* en heeft slechts uitwerking na ondertekening door *de verzekeringnemer* en *de Maatschappij*.

De dekking gaat in op de datum die in de bijzondere voorwaarden is vermeld na betaling van de eerste premie. Dezelfde beschikkingen zijn van toepassing voor de bijakten.

Artikel 2 - Duur

De overeenkomst is afgesloten voor de duur die in de bijzondere voorwaarden is voorzien, met een maximum van een jaar. Op het einde van iedere verzekeringsperiode wordt ze stilzwijgend van jaar tot jaar hernieuwd, behalve wanneer één van de partijen de overeenkomst opzegt tegen de vervaldag door het verzenden van een opzegbrief in de vormen voorzien in het artikel 3.4.1., ten laatste 3 maanden voor de vervaldag van de lopende periode.

Artikel 3 - Opzegging

3.1. *De verzekeringnemer en de Maatschappij kunnen de overeenkomst opzeggen :*

- 3.1.1. tegen het einde van een verzekeringsperiode (art. 2) ;
- 3.1.2. in geval van definitieve overbrenging van het domicilie van *de verzekeringnemer* naar het buitenland ;
- 3.1.3. na aangifte van een *schadegeval*, maar ten laatste een maand na de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding door *de Maatschappij*.

3.2. *De verzekeringnemer kan de overeenkomst opzeggen :*

- 3.2.1. in geval van wijziging van de voorwaarden van de verzekering en van het tarief op de voorwaarden die in artikel 8 bepaald zijn ;
- 3.2.2. in geval van faillissement, gerechtelijk akkoord of intrekking van de toelating van *de Maatschappij* ;
- 3.2.3. in geval van vermindering van het risico op de voorwaarden bepaald in artikel 6.2.1. ;
- 3.2.4. indien *de Maatschappij* de dekking met betrekking tot een of meer prestaties opzegt.

3.3. *De Maatschappij kan de overeenkomst opzeggen :*

- 3.3.1. in geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico bij het afsluiten van de overeenkomst, zoals voorzien in artikel 6.1.3. ;
- 3.3.2. in geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico tijdens het bestaan van de overeenkomst (art. 6.1.2.) ;
- 3.3.3. bij niet betaling van de premie (art. 7.2) ;
- 3.3.4. in geval van verzwaring van het risico zoals voorzien in artikel 6.2.2. ;
- 3.3.5. in geval van faillissement, kennelijk onvermogen, gerechtelijk akkoord of overlijden van *de verzekeringnemer*, overeenkomstig artikel 5.

3.4. *Opzeggingswijzen en premiekrediet*

- 3.4.1. De opzegging gebeurt bij een ter post aangetekende brief, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.
- 3.4.2. Behoudens voor de in de artikels 2, 7.2 en 8 bedoelde gevallen heeft de opzegging eerst uitwerking na het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen van de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of ingeval van een aangetekende brief, te rekenen van de dag die volgt op zijn afgifte ter post. De opzegging van de overeenkomst vanwege *de Maatschappij* na aangifte van een *schadegeval* is van kracht bij de betekening ervan, wanneer *de verzekeringnemer*, *de verzekerde* of de begunstigde een van zijn verplichtingen, ontstaan door het *schadegeval*, niet is nagekomen met de bedoeling *de Maatschappij* te misleiden.
- 3.4.3. Behoudens voor de in de artikelen 6.1.2. en 6.3. laatste alinea bedoelde gevallen wordt het premiegedeelte dat betrekking heeft op de periode na het van kracht worden van de opzegging, door *de Maatschappij* terugbetaald.

Artikel 4 - Schorsing

- 4.1. In geval van verdwijning van een verzekerd risico, om welke reden ook, moet *de verzekeringnemer de Maatschappij* daarvan verwittigen en haar het bewijs leveren van die verdwijning. De polis loopt dan verder voor de overige risico's, tegen de overeenstemmende premie.
Indien *de verzekeringnemer de Maatschappij* niet verwittigt, blijven de vervallen premies verworven of verschuldigd tot op het ogenblik dat *de verzekeringnemer de Maatschappij* verwittigt.

- 4.2.** In geval van schorsing van de dekking wegens het verdwijnen van een risico moet *de verzekeringsnemer de Maatschappij* verwittigen als het opnieuw ontstaat. De overeenkomst herneemt dan uitwerking tegen de voorwaarden van verzekering en tarief die van toepassing waren op de laatste jaarlijkse vervaldag van de premie. Indien de overeenkomst niet opnieuw in werking wordt gesteld neemt ze een einde op de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag.
- Indien de schorsing echter ingaat binnen de 3 maand voor de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag zal de overeenkomst eindigen op de daaropvolgende jaarvervaldag.
- Het niet verbruikte premiegedeelte wordt op het einde van de overeenkomst terugbetaald. Indien deze een einde neemt zonder dat de dekking een volledig jaar heeft gelopen, wordt de terugbetaling verminderd met het verschil tussen de jaarpremie en de premie berekend aan het tarief voor overeenkomsten van minder dan een jaar.
- De verzekeringsnemer* kan altijd schriftelijk vragen geen einde te stellen aan de geschorste overeenkomst.

Artikel 5 - Wat gebeurt er met de overeenkomst in geval van

(enkel betreffende verzekeringen tot vergoeding van schade).

5.1. Overlijden

- 5.1.1. Bij overlijden van *de verzekeringsnemer* gaan de rechten en verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst over op de nieuwe houder van dat belang.
- Deze kan de overeenkomst beëindigen bij een ter post aangetekende brief binnen 3 maanden en 40 dagen na het overlijden.
- De Maatschappij* kan de overeenkomst beëindigen, in de vormen voorzien in artikel 3.4.1. binnen de 3 maanden te rekenen vanaf de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het overlijden.
- 5.1.2. De overeenkomst die uit hoofde van de persoon van *de verzekerde* is gesloten eindigt van rechtswege door diens overlijden.

5.2. Faillissement

In geval van faillissement van *de verzekeringsnemer* blijft de verzekering bestaan ten voordele van de massa van de schuldeisers, die jegens *de Maatschappij* instaan voor de betaling van de premies die nog moeten vervallen na de faillietverklaring.

De Maatschappij en de curator van het faillissement hebben niettemin het recht de overeenkomst op te zeggen. De opzegging van de overeenkomst door *de Maatschappij* kan evenwel slechts gebeuren ten vroegste 3 maanden na de faillietverklaring, terwijl de curator dit slechts kan doen gedurende de 3 maanden na de faillietverklaring.

VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERINGSNEMER

Artikel 6 - Kennisgeving van het risico

6.1. Bij het sluiten van de overeenkomst

- 6.1.1. Mededelingsplicht
- De verzekeringsnemer* is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door *de Maatschappij*.
- Indien op sommige schriftelijke vragen van *de Maatschappij* niet wordt geantwoord, en indien deze toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op dat verzuim beroepen.
- 6.1.2. Opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens
- Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico *de Maatschappij* misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de verzekeringsovereenkomst nietig.
- De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop *de Maatschappij* kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.
- 6.1.3. Onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens
- Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt *de Maatschappij*, binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen. Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door *de verzekeringsnemer*, of indien na het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan *de Maatschappij* de overeenkomst opzeggen binnen de 15 dagen.

Indien *de Maatschappij* het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen de maand te rekenen van de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist mededelen.

6.2. Gedurende de overeenkomst

6.2.1. Vermindering van het risico

Wanneer gedurende de loop van de overeenkomst het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat *de Maatschappij*, indien die vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat zij een overeenkomstige vermindering van de premie toe vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen. Indien de contractanten het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door *de verzekeringsnemer*, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

6.2.2. Verzwaring van het risico

De verzekeringsnemer heeft de verplichting onder de voorwaarden van artikel 6.1.1., de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet te bewerkstelligen.

Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet zo verzwaard is dat *de Maatschappij* indien die verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring. Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door *de verzekeringsnemer* of indien, bij het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan *de Maatschappij* de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen.

Indien *de Maatschappij* het bewijs levert dat zij het verzwaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van een maand vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen.

6.3. Gevolgen bij een schadegeval

Indien een *schadegeval* zich voordoet voordat de wijziging of de opzegging van de overeenkomst zoals voorzien in de artikelen 6.1.3 en 6.2.2 van kracht is geworden :

6.3.1. is *de Maatschappij* tot de overeengekomen prestatie gehouden

- wanneer *de verzekeringsnemer* zijn mededelingsverplichting heeft vervuld ;
- of wanneer de verzwijging, de afwezigheid of de onjuistheid van de mededeling hem niet kan verweten worden ;

6.3.2. is *de Maatschappij* slechts gehouden op basis van de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die *de verzekeringsnemer* zou hebben moeten betalen indien hij het risico naar behoren had meegedeeld, wanneer de verzwijging, de afwezigheid of de onjuistheid van de mededeling hem kan verweten worden.

Indien *de Maatschappij* echter het bewijs levert dat zij het risico waarvan de ware aard door het *schadegeval* of door de mededeling van het verzwaarde risico aan het licht komt, in geen geval zou hebben verzekerd, wordt haar prestatie beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

Wanneer in het geval voorzien in artikel 6.2.2. *de verzekeringsnemer* met bedrieglijk opzet gehandeld heeft weigert *de Maatschappij* haar dekking.

De premies vervallen tot op het ogenblik waarop *de Maatschappij* kennis heeft gekregen van het bedrieglijk verzuim, komen haar toe als schadevergoeding.

Artikel 7 - Betaling van de premie

7.1. Betaling van de premie

De premie is vooraf op de vervaldagen te betalen op verzoek van *de Maatschappij* of van elke andere met dat doel in de bijzondere voorwaarden aangewezen persoon.

7.2. Niet-betaling van de premie

Bij niet-betaling van de premie op de vervaldag kan *de Maatschappij* de dekking schorsen of de overeenkomst opzeggen mits *de verzekeringsnemer* in gebreke is gesteld hetzij bij deurwaardersexploot hetzij bij een ter post aangetekende brief.

De schorsing van de dekking heeft uitwerking na het verstrijken van een termijn van 15 dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de afgifte ter post van de aangetekende brief.

Als de dekking geschorst is, wordt als gevolg van de betaling van de achterstallige premies door *de verzekeringsnemer*, in voorkomend geval vermeerderd met de intresten, een einde gemaakt aan die schorsing.

Wanneer *de Maatschappij* haar verplichting tot het verlenen van dekking geschorst heeft, kan ze de overeenkomst nog opzeggen indien zij zich dat recht in de ingebrekestelling waarvan in alinea 1 hierboven sprake, heeft

voorbehouden; in dat geval wordt de opzegging van kracht na het verstrijken van een termijn van 15 dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing. Indien *de Maatschappij* zich deze mogelijkheid niet heeft voorbehouden, kan de opzegging geschieden mits een nieuwe aanmaning is gedaan overeenkomstig alinea 1 en 2 hierboven.

De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan het recht van *de Maatschappij* de later nog te vervallen premies te eisen op voorwaarde dat *de verzekeringsnemer* in gebreke werd gesteld overeenkomstig alinea 1. Het recht van *de Maatschappij* wordt evenwel beperkt tot de premies voor 2 opeenvolgende jaren.

WIJZIGING VAN DE VOORWAARDEN VAN VERZEKERING EN VAN TARIEF

Artikel 8

Wanneer *de Maatschappij* de voorwaarden van verzekering en/of van tarief wijzigt, past zij deze overeenkomst aan op de volgende jaarlijkse vervalddag. Zij stelt *de verzekeringsnemer* van deze aanpassing in kennis minstens 90 dagen voor die vervalddag. *De verzekeringsnemer* mag evenwel de overeenkomst opzeggen binnen 30 dagen te rekenen vanaf de dag na de kennisgeving van de aanpassing. Deze opzeggingsmogelijkheid bestaat niet wanneer de wijziging van het tarief en/of van de verzekeringsvoorwaarden voortvloeit uit een algemene aanpassing door de bevoegde overheid opgelegd en die in haar toepassing gelijk is voor alle Maatschappijen.

DIVERSE BESCHIKKINGEN

Artikel 9 - Mededelingen en kennisgevingen

De mededelingen en kennisgevingen bestemd voor *de Maatschappij* moeten gedaan worden aan een van haar uitbatingsetels in België of aan iedere persoon die daartoe in de bijzondere voorwaarden is aangeduid.

De mededelingen en kennisgevingen voor *de verzekeringsnemer* moeten gedaan worden op het laatst door *de Maatschappij* gekend adres.

Artikel 10 - Hiërarchie van de dekkingsvoorwaarden

De speciale voorwaarden vervullen deze algemene en administratieve bepalingen en herroepen ze voor zover ze ermee strijdig zouden zijn.

De bijzondere voorwaarden vervullen de speciale voorwaarden en deze algemene en administratieve bepalingen en herroepen ze voor zover ze ermee strijdig zouden zijn.

Artikel 11 - Overeenstemming met de wet op de landverzekeringsovereenkomst

Deze overeenkomst is beheerst door de Belgische wetgeving over de verzekeringen. Partijen zijn het derhalve eens dat desgevallend de beschikkingen van deze wetgeving de bepalingen van dit contract aanvullen.

SCHADEGEVAL

Artikel 12 - Aangifte van schadegeval - Rechten en plichten

12.1. *De verzekerde* moet *het schadegeval*, de omstandigheden en de gekende of vermoede oorzaken zo vlug mogelijk aan *de Maatschappij* aangeven en in elk geval binnen de termijnen omschreven in de speciale voorwaarden. Nochtans kan *de Maatschappij* zich niet beroepen op het niet respecteren van de termijnen indien *het schadegeval* zo vlug als redelijk mogelijk was werd aangegeven.

12.2. *De verzekerde* dient aan *de Maatschappij*, bij zijn aangifte of bij ontvangst, mee te delen :

12.2.1. alle documenten en inlichtingen betreffende *het schadegeval* ;

12.2.2. alle bewijselementen nodig tot het identificeren van de tegenpartij, tot het beheren van het dossier en tot het rechtvaardigen van de oorzaak en het bedrag van de schade ;

12.2.3. alle inlichtingen over de aard, de oorzaken, de omstandigheden of de gevolgen van *het schadegeval* zodat *de Maatschappij* in staat wordt gesteld zich een juist idee erover te vormen en een minnelijke regeling na te streven.

12.3. *De verzekerde* overhandigt alle inlichtingen, documenten of bewijsstukken aan *de Maatschappij* zodat deze laatste de mogelijkheid heeft een voldoende minnelijke regeling na te streven, en hij moet haar helpen om zijn belangen doeltreffend te verdedigen.

De verzekerde aanvaardt dan ook de gevolgen van een laattijdige of onvolledige mededeling waardoor *de Maatschappij* niet in staat is naar behoren haar taak te vervullen.

12.4. Indien de minnelijke regeling niet haalbaar blijkt, zullen *de verzekerde* en *de Maatschappij* in gemeen overleg beslissen wat er te doen valt, gebeurlijk overeenkomstig de modaliteiten voorzien in artikel 15.

12.5. *De verzekerde* blijft steeds meester van *zijn schadegeval*. Hij mag een regelingsovereenkomst treffen met om

het even wie waarmee hij in geschil is en vergoedingen ontvangen zonder *de Maatschappij* op de hoogte te brengen, maar hij verbindt zich ertoe haar in dat geval de bedragen die haar toekomen of de uitgaven die ze nog zou doen uit onwetendheid van de regeling van *het schadegeval*, terug te betalen.

De kosten van iedere aangestelde mandataris of van iedere ingestelde procedure, gedaan zonder het geschreven akkoord van *de Maatschappij*, zullen niet te haren laste zijn, behalve in geval van dringende en redelijke bewarende maatregelen.

- 12.6. Indien *de verzekerde* zijn verplichtingen niet nakomt en er een nadeel voor *de Maatschappij* uit voortkomt, kan deze aanspraak maken op een vermindering van haar prestatie overeenkomstig het geleden nadeel.
- 12.7. *De Maatschappij* zal haar waarborg niet verlenen indien *de verzekerde* zijn verplichtingen niet nakomt met frauduleuse bedoelingen.

Artikel 13 - Vrije keuze van advocaat en expert

- 13.1. Wanneer men een gerechtelijke of administratieve procedure dient te starten, is *de verzekerde* vrij, om zijn belangen te verdedigen, te vertegenwoordigen of te dienen, een advocaat of elke andere persoon te kiezen die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet.
Telkens zich een belangenconflict met *de Maatschappij* voordoet, is *de verzekerde* vrij, voor de verdediging van zijn belangen, om een advocaat, of indien hij dit verkiest, elke andere persoon te kiezen die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet.
- 13.2. Indien, voor een zaak die in België gepleit moet worden, de door *de verzekerde* gekozen advocaat niet ingeschreven is bij een Belgische balie, dan zal *de verzekerde* zelf instaan voor de daaruit voortvloeiende supplementaire kosten en erelonen.
Hetzelfde geldt voor een zaak die in het buitenland gepleit moet worden en waarbij *de verzekerde* een advocaat kiest die niet ingeschreven is bij de balie van het desbetreffende land.
- 13.3. Wanneer een expert dient aangesteld te worden, heeft *de verzekerde* een vrije keuze. Wanneer *de verzekerde* echter een expert kiest die werkzaam is in een land dat niet overeenstemt met het land waar de missie dient uitgevoerd te worden, dan zal *de verzekerde* zelf instaan voor de supplementaire kosten en erelonen die uit deze keuze voortvloeien.
- 13.4. Indien meerdere *verzekerden* gelijklopende belangen hebben, stellen ze zich akkoord om een enkel advocaat of expert aan te stellen. Zoniet ligt de keuze bij *de verzekeringsnemer*.
- 13.5. *De verzekerde* die een raadsman kiest moet te gelegenertijd diens naam en adres meedelen opdat *de Maatschappij* zich ermee in verbinding zou kunnen stellen en hem het dossier overmaken dat ze heeft klaargemaakt.
- 13.6. *De verzekerde* houdt *de Maatschappij* op de hoogte van het verloop van zijn dossier, gebeurlijk via zijn raadsman. Zoniet is *de Maatschappij* na de advocaat te hebben herinnerd aan deze verbintenis, ontheven van haar verplichtingen in de mate dat ze bewijst nadeel te hebben opgelopen door dat gebrek aan informatie.
- 13.7. *De Maatschappij* neemt de kosten en erelonen ten laste voor de tussenkomst van één advocaat of expert. Deze beperking is echter niet van toepassing indien de tussenkomst van een andere advocaat of expert gerechtvaardigd is door omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van *de verzekerde*.
- 13.8. *De Maatschappij* is in elk geval niet aansprakelijk voor het optreden van de raadslieden (advocaat, expert ...) die voor *verzekerde* tussenkomen.

Artikel 14 - Betaling van de onkosten, kosten en erelonen

- 14.1. De erelonen en kosten worden ofwel rechtstreeks geregeld aan de advocaat of de expert, ofwel tegen rechtvaardiging terugbetaald aan *de verzekerde*.
- 14.2. *De verzekerde* verbindt zich ertoe nooit zonder voorafgaandelijke instemming van *de Maatschappij* zijn akkoord te geven over een kosten- en ereloonstaat; hij zal desgevallend, op verzoek van *de Maatschappij*, de taxatie van deze kosten en erelonen vragen bij de Raad van de Orde of bij de beroepsvereniging of volgens een andere wettelijke procedure.
- 14.3. *De verzekerde* die terugbetaling krijgt van kosten of uitgaven die aan *de Maatschappij* toekomen moet haar die afstaan en hij verbindt zich ertoe de procedure of de uitvoering op kosten van *de Maatschappij* en volgens haar onderrichtingen voort te zetten tot wanneer hij die terugbetalingen bekommt. Hij subrogeert hiervoor *de Maatschappij* in al zijn rechten.

- 14.4.** Indien het bedrag van kosten, erelonen of onkosten hoger is dan het waarborgplafond geschiedt de tussenkomst van *de Maatschappij* bij voorrang ten gunste van *de verzekeringsnemer*, vervolgens van zijn echtgeno(o)t(e) en ten slotte van hun met hen samenwonende of fiscaal ten laste zijnde kinderen.
- 14.5.** De erelonen van de experts worden geregeld binnen de maand na voorlegging van de rechtvaardigingsstukken.

Artikel 15 - Meningsverschil

- 15.1.** Bij meningsverschil tussen *de verzekerde* en *de Maatschappij* over de gedragslijn die zal worden gevolgd om *een schadegeval* te regelen mag de verzekerde na gemotiveerde bekendmaking door *de Maatschappij* van diens standpunt of van diens weigering om de stelling van *de verzekerde* te volgen, een advocaat van zijn keuze raadplegen onverminderd de mogelijkheid om een rechtsvordering in te stellen. *De Maatschappij* moet hem hieraan herinneren.
- 15.2.** Zo de advocaat het standpunt van *de Maatschappij* bevestigt, wordt aan *de verzekerde* toch nog de helft terugbetaald van de kosten en honoraria van deze raadpleging.
- 15.3.** Indien *de verzekerde* tegen het advies van deze advocaat op eigen kosten een procedure begint en een beter resultaat bekomt dan hetgeen hij zou hebben bekomen door het standpunt van *de Maatschappij* te volgen, is deze laatste die de stelling van *de verzekerde* niet heeft willen volgen gehouden haar waarborg te leveren en de kosten en honoraria van de consultatie terug te betalen die ten laste van de *verzekerde* gebleven is.
- 15.4.** Indien de geraadpleegde advocaat de stelling van de *verzekerde* bevestigt, is *de Maatschappij*, ongeacht de afloop van de procedure, verplicht haar waarborg te verlenen, met inbegrip van de kosten en honoraria van de raadpleging die ten koste van de *verzekerde* gebleven zijn.

Artikel 16 - Informatieplicht

Telkens wanneer zich een belangenconflict voordoet of een verschil van mening bestaat over de regeling van het *schadegeval* brengt *de Maatschappij de verzekerde* op de hoogte van respectievelijk :

- 16.1.** het bij artikel 13 bedoelde recht;
- 16.2.** de mogelijkheid gebruik te maken van de in artikel 15 bedoelde procedure.

Artikel 17 - Rechten van de verzekerden onderling

- 17.1.** Wanneer een *verzekerde* behalve de *verzekeringsnemer* rechten wil doen gelden tegen *de verzekeringsnemer* of tegen een andere *verzekerde*, is de waarborg hem niet verworven.
- 17.2.** Bij Rechtsbijstand Verkeer of Voertuig echter is het extracontractueel burgerrechtelijk verhaal gedekt als de schade werkelijk ten laste wordt genomen door een verzekeraar burgerlijke aansprakelijkheid, behalve indien de *verzekeringsnemer* of het verzekerde lid van de naaste familie, waarvan de verantwoordelijkheid wordt onderzocht, zich ertegen verzet omdat er een reden van vervallenverklaring ingeroepen kan worden door de verzekeraar burgerlijke aansprakelijkheid.

Artikel 18 - Verjaring

- 18.1.** De verjaringstermijn voor elke rechtsvordering voortvloeiend uit een verzekeringsovereenkomst bedraagt 3 jaar.
- 18.2.** De termijn begint te lopen vanaf de dag van het voorval dat het vorderingsrecht doet ontstaan.
- 18.3.** Wanneer degene aan wie de rechtsvordering toekomt, bewijst dat hij pas op een later tijdstip van het voorval kennis heeft gekregen, begint de termijn te lopen vanaf dat tijdstip, maar hij verstrijkt in elk geval 5 jaar na het voorval, behoudens bedrog.

NIET GEDEKTE SCHADEGEVALLEN

Artikel 19 – Niet gedekte schadegevallen

19.1. De waarborg is niet verworven indien het schadegeval :

- 19.1.1. zich voordoet ter gelegenheid van oproer, burgerlijke opstanden, van alle collectieve daden van geweld, van politieke, ideologische of sociale inspiratie, al dan niet gepaard gaand met verzet tegen het gezag of iedere andere gevestigde macht, behalve indien de verzekerde er op geen enkele wijze actief of vrijwillig deel heeft aan genomen. *De Maatschappij* dient het bewijs te leveren van het feit dat haar van haar waarborg vrijstelt;
- 19.1.2. zich voordoet ter gelegenheid van een burgeroorlog of van een oorlog, d.w.z. een offensieve of defensieve actie van een oorlogvoerende macht of elke andere gebeurtenis van militaire aard, behalve indien de verzekerde er op geen enkele wijze actief of vrijwillig deel heeft aangenomen. *De Maatschappij* levert het bewijs van het feit dat haar van haar waarborg vrijstelt;

- 19.1.3. zich voordoen ter gelegenheid van opeising onder elke vorm, of van gehele of gedeeltelijke bezetting van *het verzekerde goed* door een militaire of een politiemacht of door geregelde of ongeregelde strijdkrachten ;
- 19.1.4. veroorzaakt zijn door ieder feit of opeenvolging van feiten van dezelfde oorsprong, mits deze feiten of bepaalde schade voortkomen van of voortvloeien uit radioactieve, toxische, explosieve of andere gevaarlijke eigenschappen bij nucleaire brandstof of radioactief afval, of wanneer ze rechtstreeks of onrechtstreeks voortkomen van een ioniserende stralingsbron ;
- 19.1.5. rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt zijn door een aardbeving, een instorting, een aardverschuiving, een overstroming of een andere natuurramp, behalve in het geval dat de aansprakelijkheid van een *derde* betrokken is ;
- 19.1.6. voortvloeien uit een opzettelijke daad van *de verzekerde*.

De uitsluitingen 19.1.3., 19.1.4., en 19.1.5. vallen weg indien *de verzekerde* aantoont dat er geen rechtstreeks of onrechtstreeks oorzakelijk verband is tussen die gebeurtenissen en *het schadegeval* of wanneer *dit schadegeval* gedekt is door een geldend verzekeringscontract of in aanmerking komt voor een overheidstussenkomst, binnen het kader van de modaliteiten voorzien in de wettelijke beschikking.

19.2. De waarborg is slechts verworven indien het *schadegeval* zich voordoet na het ingaan van het contract, behoudens indien de *Maatschappij* bewijst dat de *verzekerde* op het ogenblik van het afsluiten van het contract op de hoogte was of redelijkerwijze op de hoogte had kunnen zijn van de feiten die deze behoeften veroorzaken.

19.3. De waarborg is niet verworven wanneer :

- 19.3.1. de verdediging van de belangen van de *verzekerde* betrekking heeft op rechten die aan hem overgedragen werden nadat het *schadegeval* zich heeft voorgedaan;
- 19.3.2. het *schadegeval* rechten van derden betreft die de *verzekerde* op zijn eigen naam laat gelden;
- 19.3.3. de verzekerde de hoedanigheid heeft van borg of aval;
- 19.3.4. de verdediging van de belangen van de *verzekerde* betrekking heeft op een schuldinning of een schuldvereffening die de enige foutieve niet-nakoming vormt van contractuele verplichtingen uit hoofde van de *verzekerde* of van de *derde* / schuldenaar is; tevens zijn de gevolgen die eruit voortkomen van de waarborg uitgesloten.

19.4. De waarborg is niet verworven in geval van :

- 19.4.1. strafvervolgingen voor elk opzettelijk feit van de *verzekerde*. De waarborg zal nochtans a posteriori verworven zijn voor de overtredingen en wanbedrijven, indien uit de definitieve gerechtelijke beslissing volgt dat het opzettelijk feit niet werd weerhouden;
- 19.4.2. geschil met *de Maatschappij*, behoudens hetgeen voorzien is in artikel 15.

19.5. De betaling van de gerechtelijke, fiscale, administratieve transactionele boeten en hun toebehoren is van de waarborg uitgesloten.